

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Vojtěcha Šimíčka, soudkyně Michaely Bejčkové a soudců Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka (soudce zpravodaj), Milana Podhrázkého a Ivo Pospíšila v právní věci navrhovatele: **M. S.**, a účastníků řízení: 1) **Státní volební komise**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/4, Praha 4, 2) **Ing. Jana Bačíková, MBA**, 3) **Mgr. Lenka Dražilová, MBA**, 4) **Mgr. Irena Ferčíková Konečná, Ph.D.**, 5) **prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.**, 6) **Ing. Jana Filipovičová**, 7) **Mgr. Josef Flek**, 8) **Mgr. Petr Hladík**, 9) **Mgr. Libor Hoppe**, 10) **PhDr. Jiří Horák, Ph.D.**, 11) **MUDr. Miloslav Janulík**, 12) **Bc. Jakub Krainer**, 13) **Ing. Jana Krutáková**, 14) **Mgr. Petr Macinka**, 15) **Mgr. Ing. Taťána Malá**, 16) **Mgr. Pavel Outrata**, 17) **Mgr. Patrik Pařil**, 18) **JUDr. Alena Schillerová, Ph.D.**, 19) **RNDr. Vendula Svobodová**, 20) **Bc. Lucie Šafránková**, 21) **doc. Ing. Miroslav Ševčík, CSc.**, 22) **David Štolpa**, 23) **MVDr. Ing. Trojan Václav, Ph.D.**, 24) **prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR**, 25) **Mgr. Ing. Lubomír Wenzl**, o návrhu na vyslovení neplatnosti volby kandidátů zvolených do Poslanecké sněmovny Parlamentu ve volbách konaných ve dnech 3. a 4. října 2025,

t a k t o :

- I. Návrh na neplatnost volby kandidátů **se** v části týkající se kandidátů zvolených v Jihomoravském kraji **z a m í t á**.
- II. Návrh na neplatnost volby kandidátů **se** v části týkající se kandidátů zvolených v ostatních volebních krajích **o d m í t á**.
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Volební stížnost

[1] Návrhem došlým soudu dne 16. října 2025 se navrhovatel domáhá, aby soud rozhodl o neplatnosti volby kandidátů zvolených ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu konaných ve dnech 3. a 4. října 2025 a zároveň prohlásil neplatnost těchto voleb.

[2] Namítá, že podstatou fungování společnosti je rovnost, svoboda a demokracie. Nejvyšší správní soud však ve své judikatuře odůvodňující nerovný přístup do médií uvádí jako argument „odstupňovanou rovnost“, který však tento soud nevysvětluje. Navrhovatel brojí proti tomu, že jako zástupce kandidujícího subjektu Česká republika na 1. místě byl pouze jednou pozván do televizního pořadu Politické spektrum, který byl vysílán v sobotu 27. 10. ve 14 hodin (*pozn. soudu*: vzhledem k datu podání návrhu a použití minulého, nikoli budoucího, času je zjevné, že navrhovatel má na mysli sobotu 27. 9.), tedy v době nejmenší sledovanosti. K tomu dokládá seznam pořadů vysílaných různými televizními stanicemi v různých časech s uvedením, kteří politici v nich mluvili. Z toho dovozuje, že vybrané politické subjekty a jejich kandidáti byli absurdně zvýhodňováni, což mělo vliv na výsledek voleb. Prostor pro televizní kampaň, poskytnutý takto jen některým kandidujícím subjektům, představuje nepeněžitě plnění v jejich prospěch a měl by být vykázán jako příspěvek na volební kampaň. Televizní společnosti, které prostor pro tuto kampaň poskytovaly, by se měly registrovat jako třetí osoba provádějící reklamu a poskytující nepeněžní plnění pro některé kandidující subjekty.

[3] Kromě toho byly v televizi zveřejňovány takzvané průzkumy volebních preferencí, které však nezobrazují skutečné preference voličů, ale vytvářejí dojem, že jen volbou těchto doporučených subjektů hlas voličů „nepropadne“. Věrohodnost těchto průzkumů však nelze nijak ověřit.

[4] Dále navrhovatel namítá, že nepřiznané koalice kandidující na kandidátce č. 6 (SPD) a kandidátce č. 25 (Stačilo!) představovaly podvod a návnadu pro lov hlasů voličů, aby se na ně nemusela vztahovat jedenáctiprocentní uzavírací klauzule.

[5] Konečně tvrdí, že z činnosti zvolených zástupců lidu je třeba vyvozovat politickou odpovědnost, a to i vzhledem k výši trvalých odměn, které pobírají. Jedná se podle něj o analogii s trestnými činy krádeže, podvodu a dalšími.

[6] Státní volební komise ve svém vyjádření k návrhu vysvětlila podstatu konceptu „odstupňované rovnosti šancí“ a jeho projevy v přístupu jednotlivých kandidujících subjektů do médií regulovaných zákonem. Ke svému dalšímu tvrzení o překročení finančních limitů na volební kampaň nedokládá navrhovatel žádné důkazy ani nepředkládá žádné zvláště významné indicie, které by byly způsobilé vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb. Námitkou týkající se tzv. nepřiznaných koalic se navrhovatel vrací do fáze registračního řízení a jeho soudního přezkumu, což již podle judikatury Nejvyššího správního soudu není v návrhu na neplatnost volby kandidátů možné. K napadání registrace totiž slouží samostatné řízení týkající se ochrany ve věcech registrace. Domáhat se vydání rozhodnutí o zrušení registrace může jen určitý okruh subjektů, a to v poměrně krátké lhůtě. Státní volební komise proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud návrh jako nedůvodný zamítl.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Podle § 87 odst. 1 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů (dále jen „volební zákon“), platí, že *podáním návrhu na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu podle zvláštního*

pokračování

právního předpisu každý občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen, a každá politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejíž kandidátní listina ve volebním kraji byla pro volby do Poslanecké sněmovny zaregistrována [...]. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí.

[8] Navrhovatel podává návrh jako volič, který může podle právě citovaného ustanovení napadat pouze volbu těch kandidátů, kteří byli zvoleni v jeho vlastním volebním kraji. Proto je podaný návrh, který směřuje proti platnosti volby všech kandidátů za navrhovatelem označené subjekty kandidující na kandidátních listinách č. 6 (SPD), 11 (SPOLU), 16 (Česká pirátská strana), 20 (Motoristé sobě), 22 (ANO 2011) a 23 (STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ), věcně projednatelný jen ve vztahu k těm kandidátům, kteří byli zvoleni ve volebním kraji, kde je stěžovatel zapsán do seznamu voličů, tzn. v Jihomoravském kraji. Těmito kandidáty jsou dle sdělení Státní volební komise č. 374/2025 Sb., o vyhlášení a uveřejnění celkových výsledků voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konaných ve dnech 3. a 4. října 2025, kandidáti uvedení v záhlaví tohoto usnesení. Tuto část návrhu tedy Nejvyšší správní soud projednal věcně, byť vzhledem k jejich množství a obecnosti argumentace návrhu nepokládal za nutné zasílat jim tento návrh k vyjádření.

[9] Zbývajících část návrhu (tzn. ve vztahu k volbě kandidátů za uvedené subjekty v ostatních třinácti volebních krajích) Nejvyšší správní soud odmítl z důvodu chybějící aktivní legitimace navrhovatele.

[10] Soud se tedy návrhem dále zabýval jen ve vztahu k Jihomoravskému kraji, kde je navrhovatel zapsán do stálého seznamu voličů. Z návrhu je patrné, v čem navrhovatel spatřuje porušení volebního zákona, neplatnost volby kterých kandidátů navrhuje a jakého rozhodnutí se po soudu domáhá. Soud tento návrh věcně posoudil. Dospěl však k závěru, že není důvodný.

[11] Prvním věcným argumentem vyjadřuje navrhovatel nesouhlas s „odstupňovanou rovností šancí“ v přístupu kandidujících subjektů do médií. K významu rovnosti zastoupení kandidujících subjektů v médiích se Nejvyšší správní soud obsáhle vyjádřil zejména v usnesení ze dne 29. června 2006, č. j. Vol 15/2006–20, publ. pod č. 946/2006 Sb. NSS: „Z českého právního řádu vyplývá, že na masmédiá skutečně dopadá v době voleb požadavek legislativně specifikované nestrannosti, a to ze tří odlišných a samostatně se projevujících zákonných zdrojů, z nichž první dopadá v obdobné podobě na média veřejnoprávní i soukromoprávní, druhé dva pak pouze na média veřejnoprávní, konkrétně na ČT a Český rozhlas. (...) Lze tak shrnout, že všechna média (...), regulovaná zákonem o provozování rozhlasového a televizního vysílání, podléhají požadavku objektivnosti a vyváženosti vysílání; všechna veřejnoprávní a veřejnoprávními korporacemi provozovaná média (bez ohledu na druh) podléhají zásadě vyváženosti a rovného přístupu kandidujících subjektů v období volební kampaně; Česká televize a Český rozhlas pak nadto plní ještě specifický úkol svěřený jim ustanovením § 16 odst. 4 zákona o volbách do Parlamentu České republiky. Tyto tři role přitom nelze mechanicky směřovat a požadavky vyplývající z jedné z nich přenášet nepřiměřeně na ostatní. Zejména takto nelze požadavek absolutní rovnosti rozložení poskytnutého času mezi všechny kandidující subjekty obsažený v § 16 odst. 4 zákona o volbách do Parlamentu České republiky vztahovat na vysílání České televize a Českého rozhlasu nad rámec oněch 14 hodin

poskytnutých pro sebe prezentaci politických stran, politických hnutí a jejich koalic tímto ustanovením, tím méně pak na ostatní média. (...) Nad rámec těchto 14 hodin v obou veřejnoprávních masmédiích však již tento požadavek mechanické rovnosti mizí a na jeho místo nastupuje požadavek vyváženosti a objektivnosti (platný pro všechny provozovatele rozhlasového a televizního vysílání) a požadavek přiměřeně rovného přístupu (pro všechna veřejnoprávní a veřejnoprávními korporacemi provozovaná média), neboť zde již média nevystupují jako pouzí realizátoři zákonem striktně definovaného práva, ale v celé úplnosti svého mediálního působení. To jim zároveň již umožňuje přistupovat k jednotlivým kandidujícím subjektům nikoliv z pozice absolutní rovnosti typické pro orgány podílející se na přípravě a průběhu voleb, nýbrž z pozice odstupňované rovnosti.“

[12] Navrhovatel poukazuje na to, že některé politické subjekty dostaly v médiích více prostoru než on, a tudíž nebyla respektována rovnost kandidujících subjektů. Právě citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ovšem přesvědčivě vyložilo, že z hlediska zastoupení v médiích neexistuje mezi kandidujícími subjekty absolutní matematická rovnost, nýbrž toliko „odstupňovaná rovnost šancí“.

[13] Navrhovatel sice brojí proti tomu, že byl pozván pouze do jednoho televizního pořadu, a to v čase s nízkou sledovaností. K tomu je však třeba podotknout, že tato skutečnost nezakládá pohledem právě vyloženého konceptu „odstupňované rovnosti šancí“ žádnou protiprávnost, pokud zastupoval kandidující subjekt menšího významu či subjekt z okraje politického spektra, což nijak nevyvrací. Je naopak zcela v pořádku, že se většího prostoru v médiích dostávalo významnějším politickým subjektům. Jak totiž Nejvyšší správní soud uvedl například v bodě 27 usnesení ze dne 15. února 2023, č. j. Vol 41/2023-72: „*Opačný přístup, tedy mechanický požadavek, aby všichni kandidáti dostávali (nad rámec zaručeného rovného vysílacího času ve veřejnoprávních médiích) zcela stejný mediální prostor, by totiž většině občanů upíral možnost být podrobněji a ve větším rozsahu informován o těch kandidujících subjektech, mezi jejichž volbou se rozhoduje právě tato většina.*“ Při posuzování významnosti je možno uplatnit obdobná kritéria, jaká z německé odborné literatury dovodil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 4. července 2006, č. j. Vol 25/2006–130, tedy „*přiblížit k tomu, jakou roli ve skutečnosti hrají politické strany, a to především s ohledem na dobu jejich existence, pevnost jejich organizace, parlamentní zastoupení nebo účast ve spolkové vládě nebo (v podmínkách federativního německého státu) v zemských vládách.*“

[14] Navrhovatel přitom nepředkládá žádná smysluplná tvrzení, která by zpochybňovala, že ty politické subjekty, které se v médiích objevovaly častěji než on, je možno označit za významnější z hlediska délky jejich existence, pevnosti organizace, zastoupení v Parlamentu či v exekutivních či samosprávných orgánech, popřípadě z hlediska výzkumů volebních preferencí, které jsou používány k posouzení relevance kandidujících subjektů (viz úvahy v právě citovaném usnesení č. j. Vol 25/2006–130). Jeho kritika nepravdivosti průzkumů předvolebních preferencí je pouhá spekulace, kterou o nic neopírá. Ze stejného důvodu nelze ani tvrdit, že by prostor poskytnutý některým subjektům v médiích představoval nepeněžitelné plnění, s důsledky, které navrhovatel uvádí.

[15] Lze tak posouzení této námitky uzavřít konstatováním, že navrhovatel nijak smysluplně neprokázal, že bylo větší zastoupení některých kandidujících politických

pokračování

subjektů v médiích rozporné s konceptem „odstupňované rovnosti šancí“. Tato jeho námitka proto neprokazuje splnění podmínky protizákonnosti.

[16] Další námitkou navrhovatel brojí tomu, že subjekty Stačilo! a SPD byly skrytými koalicemi. Obdobnou argumentací se volební soud již zabýval v případě návrhu na vyslovení neplatnosti volby kandidátů zvolených na kandidátní listině politického hnutí SPD, přičemž ji v usnesení ze dne 22. 10. 2025, č. j. Vol 6/2025-18, označil za nedůvodnou. V nyní projednávané věci nemá Nejvyšší správní soud důvod se od již vyslovených závěrů odchýlit.

[17] Je pravdou, že koalice politických stran a hnutí musejí splnit tzv. sčítací uzavírací klauzuli. V případě dvoučlenné koalice jde o 8 %, pro tříčlenné a početnější poté 11 % z celkového počtu hlasů (§ 49 odst. 2 volebního zákona). Při výkladu pojmu *koalice* v uvedeném ustanovení nicméně Nejvyšší správní soud vychází z obecné definice tohoto pojmu v § 31 odst. 1 volebního zákona. K té se již spolu s Ústavním soudem vyjádřil (usnesení NSS ze dne 14. listopadu 2017, č. j. Vol 57/2017-24, bod 26; a usnesení pléna ÚS ze dne 24. září 2025, sp. zn. Pl. ÚS 36/25, bod 67). Oba soudy totožně shledaly, že koalice je definována formálně (usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Vol 6/2025-18, body 9 až 15). To popírá možnost materiálního pojetí koalice pro určení uzavírací klauzule, kterého se navrhovatel domáhá.

[18] Pokud tedy na kandidující subjekt SPD volební orgány použily uzavírací klauzuli ve výši 5 %, nedopustily se navrhovatelem namítané nezákonnosti. Co se týče kandidujícího subjektu Stačilo!, ten nepřekonal ani základní uzavírací klauzuli, jeho kandidáti nebyli zvoleni, takže jejich neplatnost zvolení nelze napadat.

[19] Navíc Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že navrhovatel nemohl být úspěšný ani z dalšího důvodu. Občan, na rozdíl od politické strany nebo hnutí, může podat návrh jen ve vztahu ke kandidátům zvoleným v tom volebním kraji, kde mohl vykonat svoje aktivní volební právo (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. června 2006, č. j. Vol 5/2006-46, č. 944/2006 Sb. NSS; ze dne 3. listopadu 2021, č. j. Vol 105/2021-17, body 13 až 16; ze dne 3. listopadu 2021, č. j. Vol 190/2021-16, body 12 až 16; a nejnověji pak usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. října 2025, č. j. Vol 6/2025-18, body 16 až 22). Nezákonnost, na kterou navrhovatel poukazuje, se ale nedotýká pouze volebního kraje, ve kterém volil, nýbrž voleb v celostátním měřítku. Dopadá tak na něj závěr z bodů 20 a 21 usnesení č. j. Vol 6/2025-18, v němž soud s odkazem na svou setrvalou judikaturu „*zdůraznil, že pokud se podstata tvrzených důvodů neplatnosti volby kandidátů dotýká voleb na celostátní úrovni, vzniká tu nepoměr mezi procesním prostředkem daným občanovi a mezi limity pro rozhodování soudu. Jestliže občan požaduje rozhodnout o neplatnosti volby konkrétních kandidátů z důvodů týkajících se voleb jako celku (např. nekorektní volební kampaně na celostátní úrovni, nepřekročení uzavírací klauzule), pak by při vyhovění návrhu nebyla uspokojivým řešením výměna těchto kandidátů za osoby jiné, kandidující za stejnou politickou stranu nebo hnutí, neboť důvod neplatnosti jejich volby by se vztahoval i na tyto náhradníky. Návrh na neplatnost volby kandidáta podaný občanem podle § 87 odst. 1 volebního zákona proto může být důvodný pouze tehdy, pokud soud zjistí porušení volebního zákona, které hrubě ovlivnilo výsledek volby kandidáta, a zároveň se jedná o porušení řešitelné buď uvnitř krajské kandidátní listiny jedné politické strany či hnutí*“.

[20] Další navrhovatelova obecná tvrzení o odpovědnosti zvolených zástupců nemají žádný vztah k navrhované neplatnosti volby kandidátů, a soud se jimi proto nebude zabývat.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud dospěl z výše uvedených důvodů k závěru, že návrh na vyslovení neplatnosti volby kandidátů zvolených v Jihomoravském kraji ve volbách do Poslanecké sněmovny není důvodný, a proto jej zamítl. Ve zbytku návrh odmítl.

[22] O nákladech řízení soud rozhodl podle § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ve věcech volebních žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2025

Vojtěch Šimíček
předseda senátu